

LIM

Potencijali reke Lima za razvoj nautičkog turizma

Lim izvire iz Plavskog jezera na nadmorskoj visini od 930 m. Dugačak je 220 kilometara i teče kroz Crnu Goru, Srbiju i Bosnu i Hercegovinu.
Uliva se u Drinu u blizini Višegrada na nadmorskoj visini od 300 m.

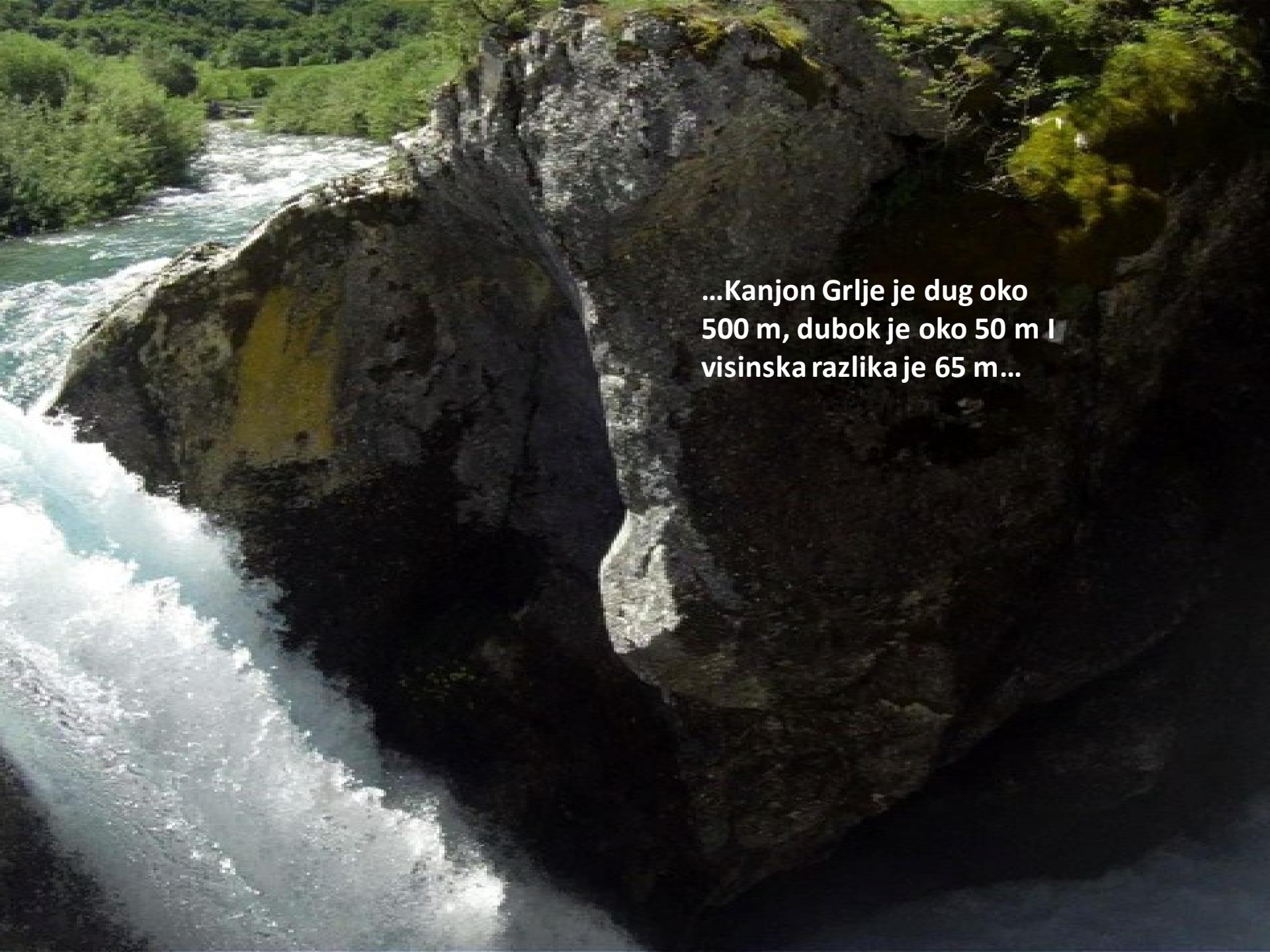
Ispod vrha Maglića na Črnoj Planini u pograničnoj zoni Crne Gore i Albanije izvire reka Grnčar koja prolazi kroz oblast Vrmošu u Albaniji. Grnčar ima vrlo lep, ali nepristupačan kanjon.

Skakavica izvire u podnožju Prokletija, njeni fenomeni su kraško vrelo – Savino Oko, a reka Skakavica je duga oko 2,5 km...

Kod sela Vusanja Skakavica se spaja sa
Vusanjskim potokom gde ponire u kanjon,
nevidljiv ljudskom oku...

**...Kanjon Grlje je dug oko
500 m, dubok je oko 50 m i
visinska razlika je 65 m...**

Na izlazu iz kanjona Grlja se spaja sa vodom iz Ali Pašinih izvora, odakle teče kao reka Vruja.

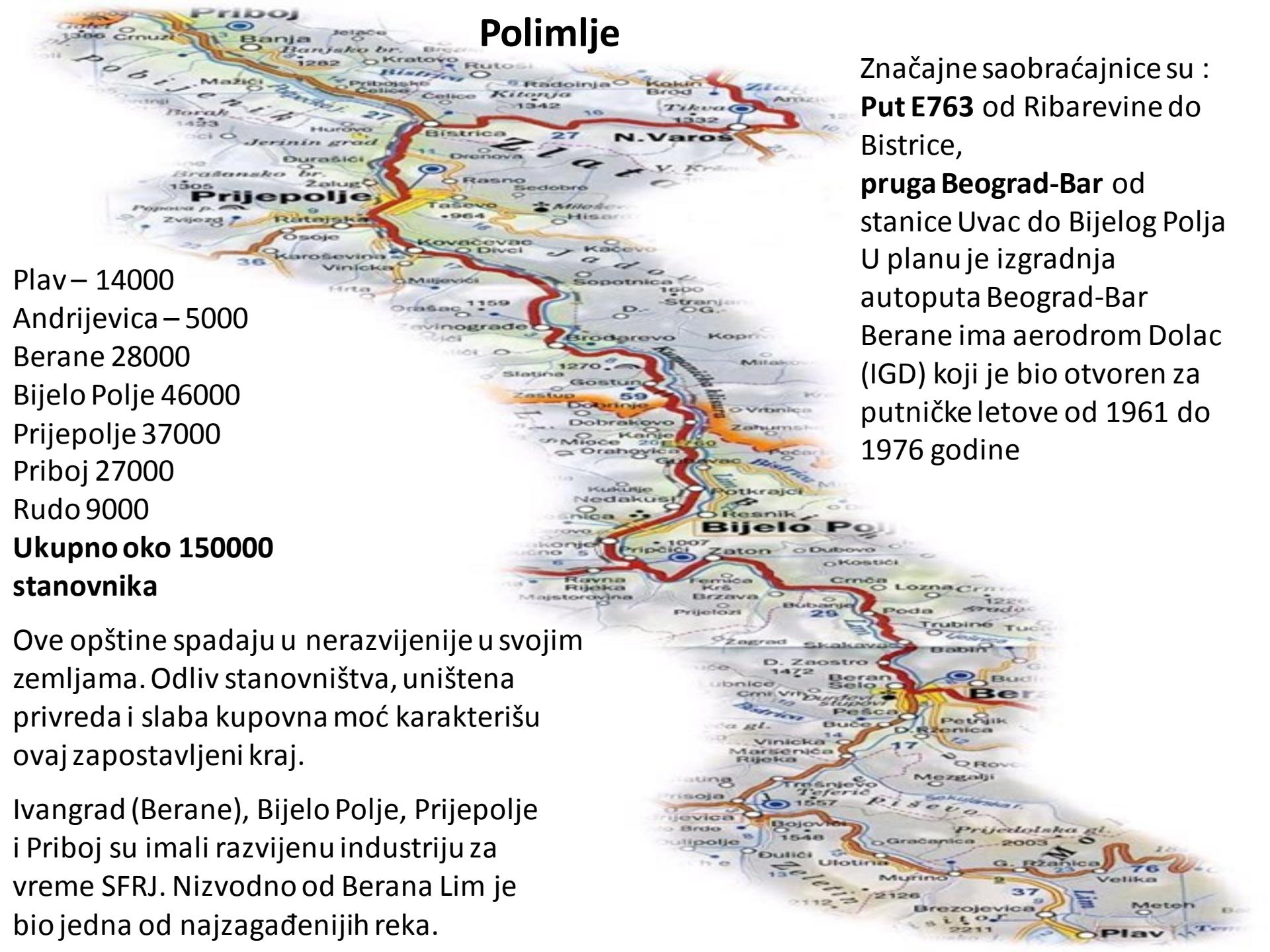
**Vruja se kod Gusinja spaja sa Grnčarom,
odakle reka nosi naziv Ljuča.**

Ljuča se uliva u Plavsko jezero odakle izvire Lim.

Play je 70-ih godina bio popularno turističko mesto
Prokletije su proglašene za Nacionalni park 2009. godine
Poslednjih godina, Play beleži porast u razvoju turizma

Polimlje

Plav – 14000

Andrijevica – 5000

Berane 28000

Bijelo Polje 46000

Prijepolje 37000

Priboj 27000

Rudo 9000

Ukupno oko 150000 stanovnika

Ove opštine spadaju u nerazvijenije u svojim zemljama. Odliv stanovništva, uništena privreda i slaba kupovna moć karakterišu ovaj zapostavljeni kraj.

Ivangrad (Berane), Bijelo Polje, Prijepolje i Priboj su imali razvijenu industriju za vreme SFRJ. Nizvodno od Berana Lim je bio jedna od najzagadenijih reka.

Značajne saobraćajnice su :
Put E763 od Ribarevine do Bistrice,
pruga Beograd-Bar od stanice Uvac do Bijelog Polja
U planu je izgradnja autoputa Beograd-Bar Berane ima aerodrom Dolac (IGD) koji je bio otvoren za putničke letove od 1961 do 1976 godine

Rafting na Limu se organizuje od 2000. godine kada su planinarski i rafting klubovi iz Prijepolja osnovali Limsku regatu koja se tradicionalno održava svake godine krajem maja ili početkom juna, sa učešćem velikog broja splavara iz Crne Gore, Srbije i drugih zemalja.

U maju 2016 je održana 17. Limska Regata,

a u avgustu 2016 je održan 9. Limski biatlon

Limska regata je u 2016 imala oko 100

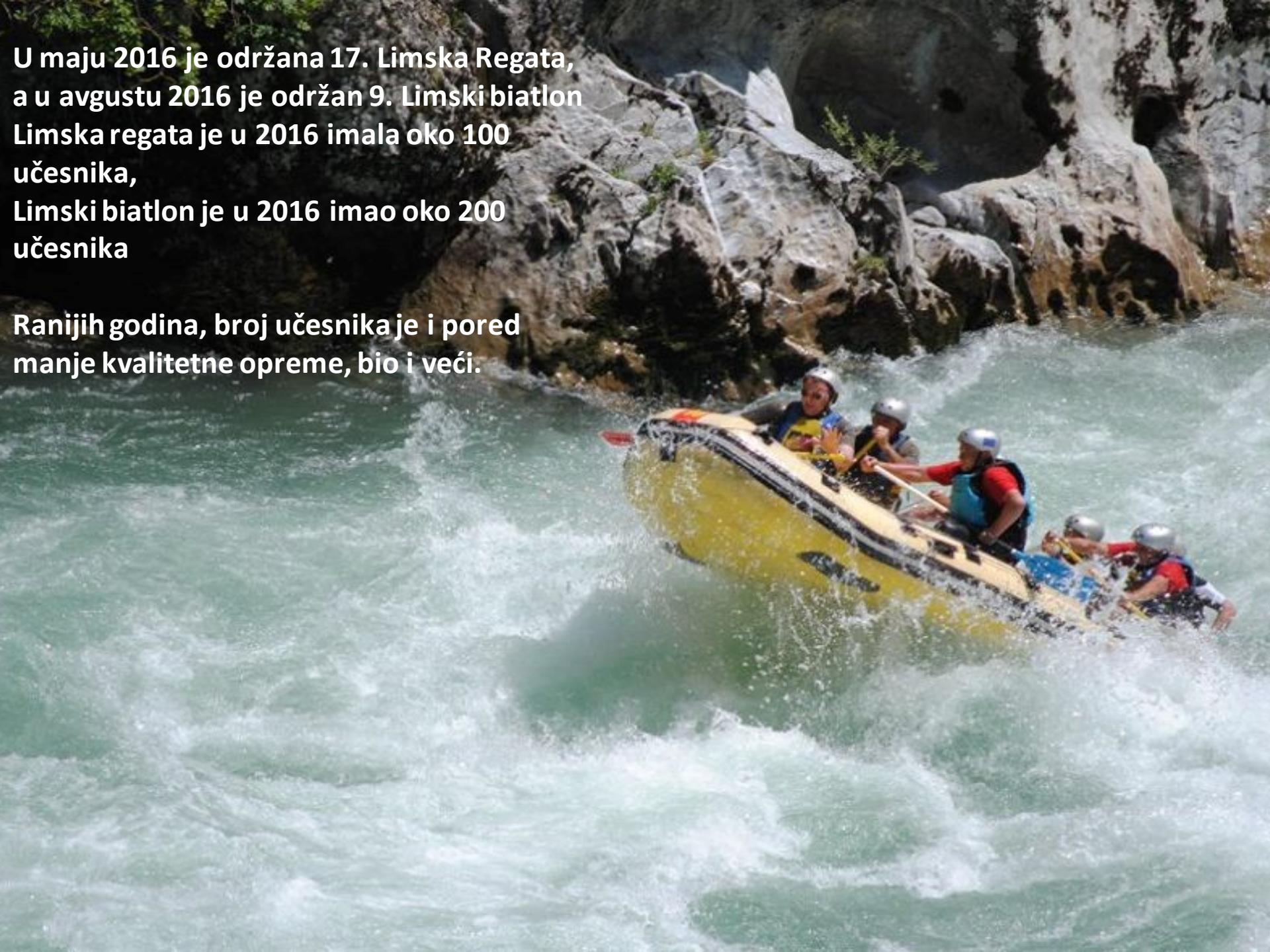
učesnika,

Limski biatlon je u 2016 imao oko 200

učesnika

Ranijih godina, broj učesnika je i pored

manje kvalitetne opreme, bio i veći.

2010. godine su se desila dva tragična događaja, kada su stradale dve osobe na raftingu na Limu :

Goran Jovanović iz Ćuprije na Limskoj regati kod Plava

Ljubenko Ćuković iz Priboja na Limskom biatlonu kod Rudog

Tragični događaji moraju da budu opomena svima da Lim ne treba olako shvatati, jer je Lim vrlo opasna reka.

A wide shot of a river with rocky banks and dense green trees in the background. Several people are in a long, narrow blue raft, navigating through turbulent white water. A person in a white shirt and red vest is at the stern, holding a paddle.

2010

A closer shot of a group of people in a blue kayak on a section of the river with large, foaming white waves. They are wearing safety gear: helmets and life jackets. One person in a black shirt and white helmet is at the front, another in a black shirt and white helmet is behind him, and a third in a green shirt and black helmet is at the stern.

2011

**Uz dobru organizaciju događaja, korišćenje
odgovarajuće opreme za rafting, dobre
skipere, dobro obezbeđenje na vodi – Lim
može i treba da poseti veći broj gostiju.**

2000

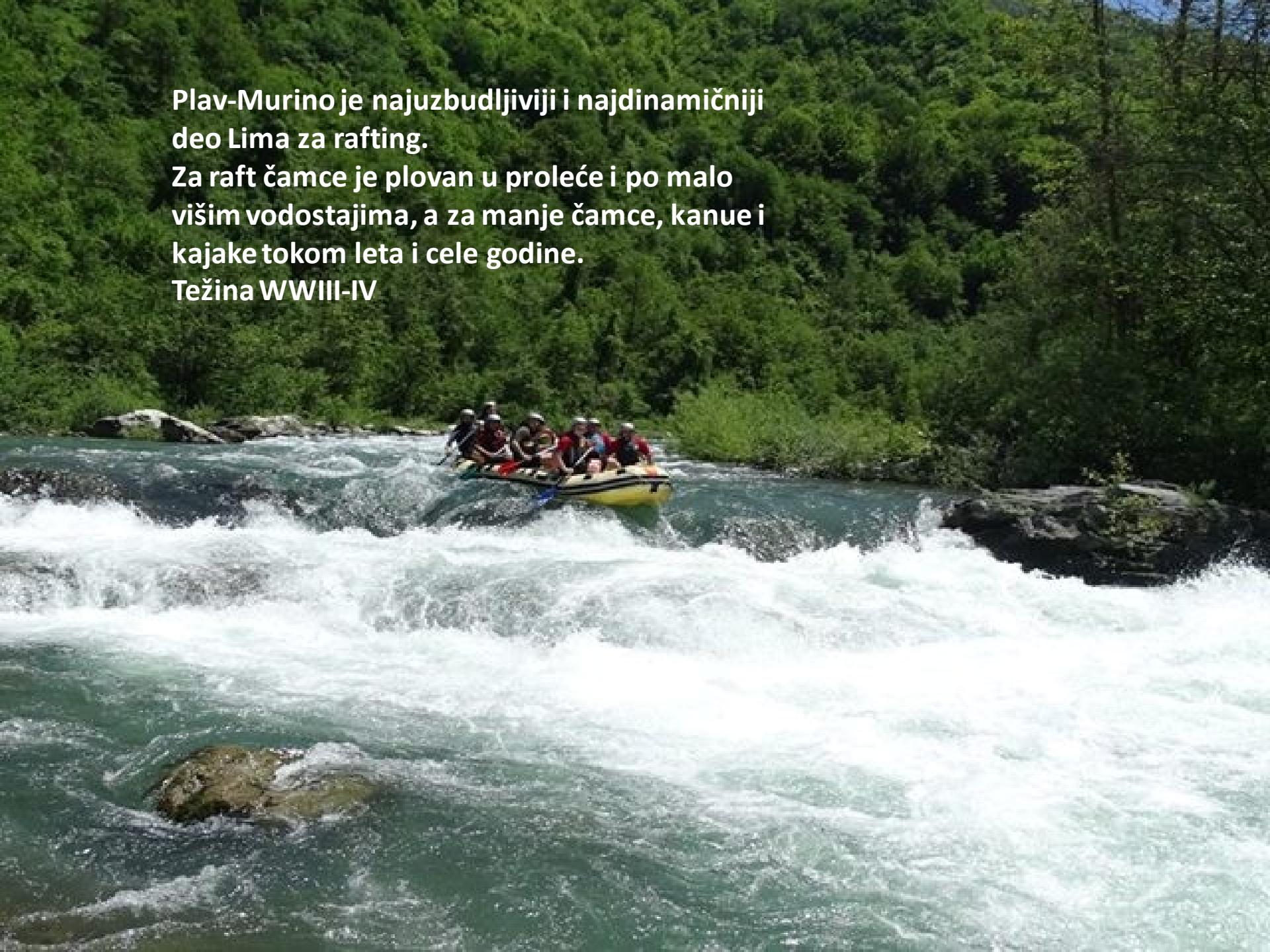
Danas je profesionalna oprema za rafting bolja i dostupnija nego ranije, a bolje obezbeđenje od rizika i opasnosti koje ova reka nosi je moguće i ostvarivo

2016

**Plav-Murino je najuzbudljiviji i najdinamičniji
deo Lima za rafting.**

**Za raft čamce je plovan u proleće i po malo
višim vodostajima, a za manje čamce, kanue i
kajake tokom leta i cele godine.**

Težina WWIII-IV

**Lim je miran samo na prvom kilometru do
ušća desne pritoke Komarače. Odатле се ниžу
brojni bukovi : Mramor, Koljina stopa,
Kameniti lug, Šoškića vir, Žute ploče...различитих
класа и тежина (од II до V), зависно од
водостaja.**

Tok Lima nas vodi kroz brojne manje i veće
bukove, između stena. otkinutog drveća,
granja...

Lim je ovde moćna planinska reka.

**Posada treba da bude skoncentrisana, jer Lim
surovo kažnjava i najmanje opuštanje i
pomisao da je najopasnije prošlo.**

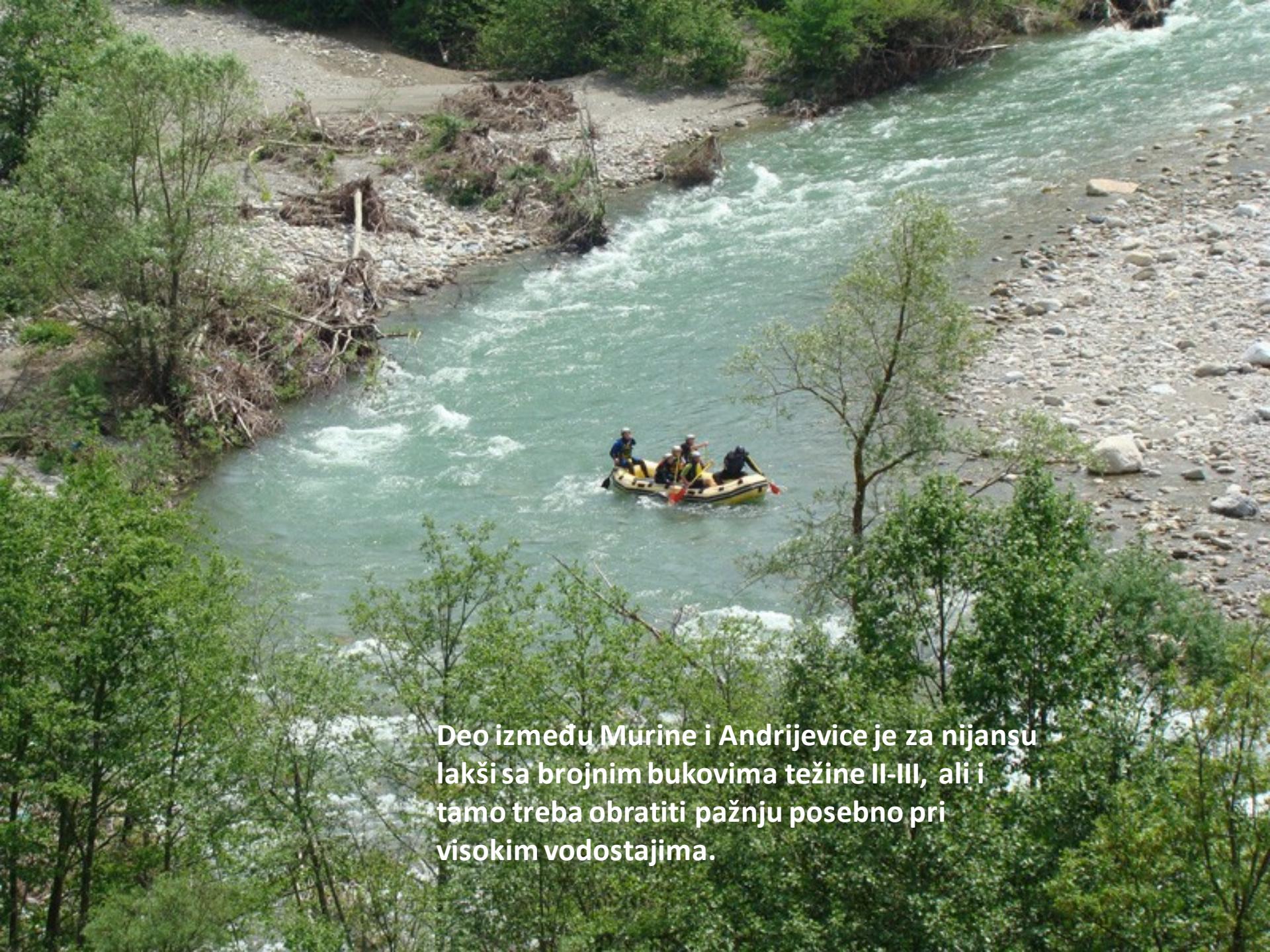

Predah je moguć, kada se čamci parkiraju na obali

Jedna od najprisutnijih na ovom delu Lima, je ekipa iz SU Tifran

Deo između Murine i Andrijevice je za nijansu lakši sa brojnim bukovima težine II-III, ali i tamo treba obratiti pažnju posebno pri visokim vodostajima.

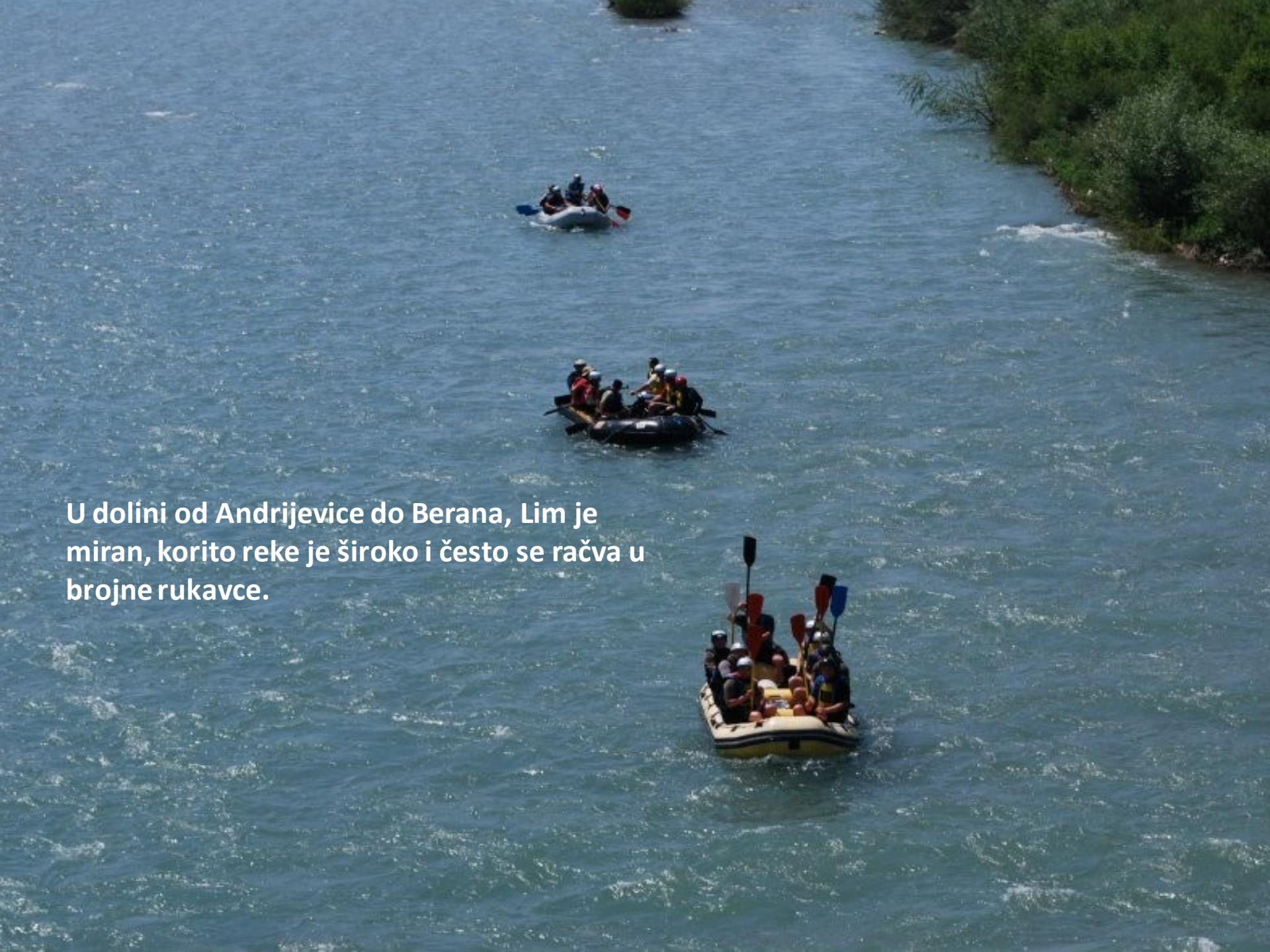
**Posle sela Ulotine ulazi se u klisuru dugu par
kilometara**

An aerial photograph of a valley nestled between green hills and mountains under a blue sky with white clouds. A river flows through the valley, and a small town with numerous houses and buildings is visible.

Na ušću Zlorečice Lim teče pored Andrijevice, gradića u podnožju Komova.

**U dolini od Andrijevice do Berana, Lim je
miran, korito reke je široko i često se račva u
brojne rukavce.**

Grad Berane je kraj prve i početak druge etape Limske regate.

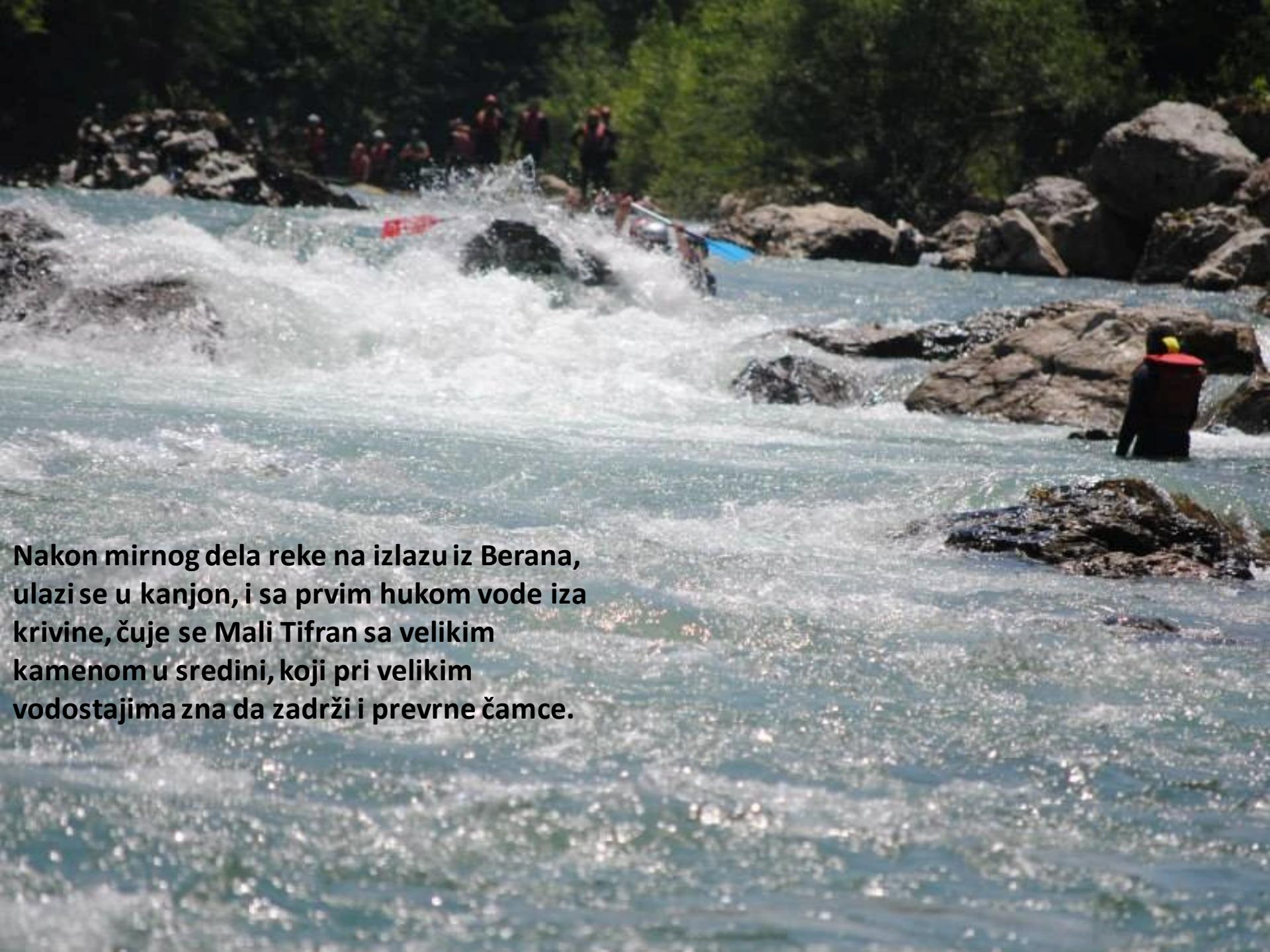
Ivangrad je u vreme SFRJ bio industrijski grad i centar severa Crne Gore, 1992
grad vraća staro ime Berane, a zbog sankcija i tranzicije industrija je propala.
U Beranama se održavaju i organizuju brojne manifestacije u cilju razvoja turizma

Luka Berane – Satirični pogled
grupe građana iz Berana na
aktuelna dešavanja

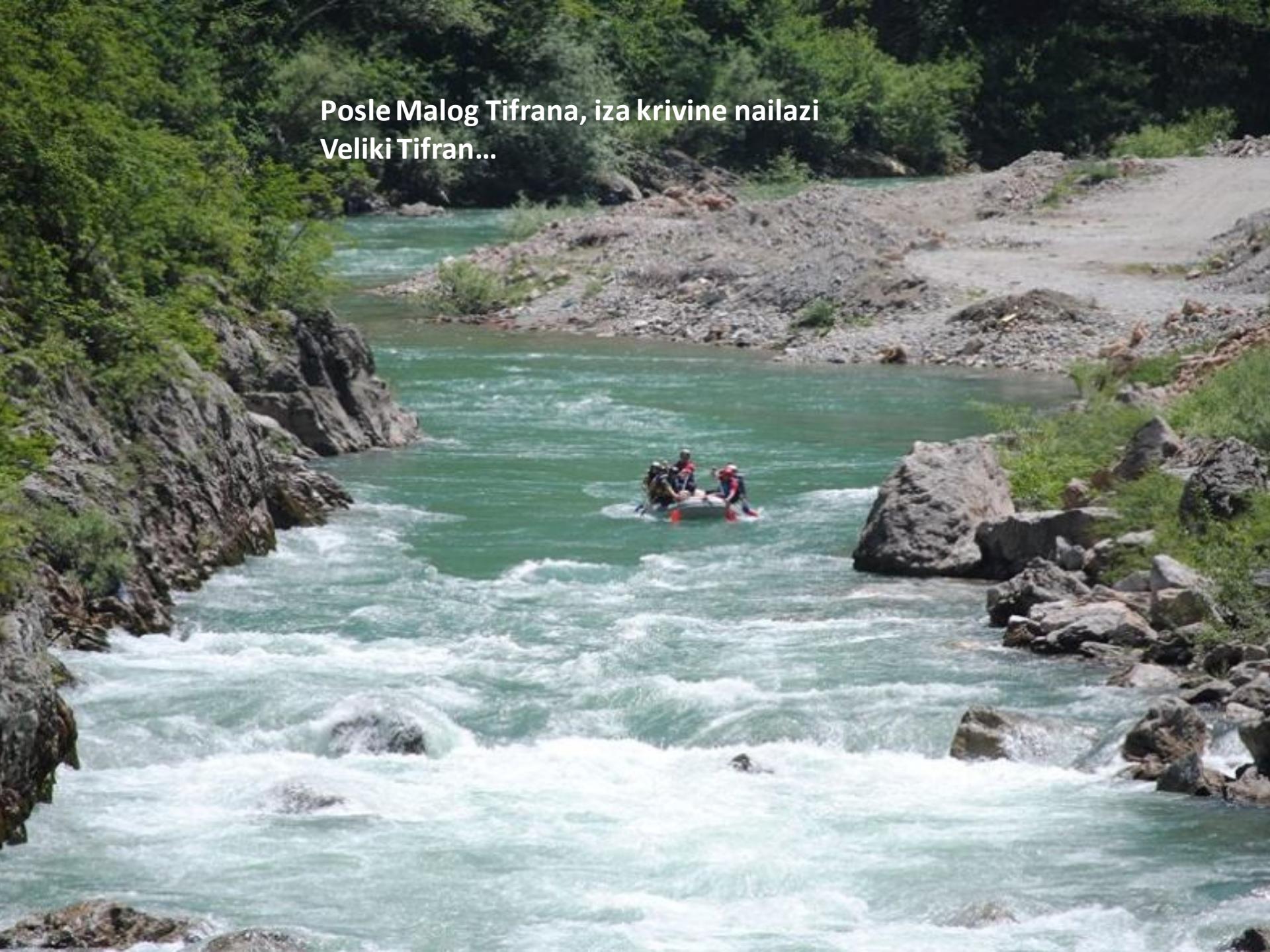

Nakon mirnog dela reke na izlazu iz Berana, ulazi se u kanjon, i sa prvim hukom vode iza krivine, čuje se Mali Tifran sa velikim kamenom u sredini, koji pri velikim vodostajima zna da zadrži i prevrne čamce.

Pogled na Mali Tifran iz čamca...

**Posle Malog Tifrana, iza krivine nailazi
Veliki Tifran...**

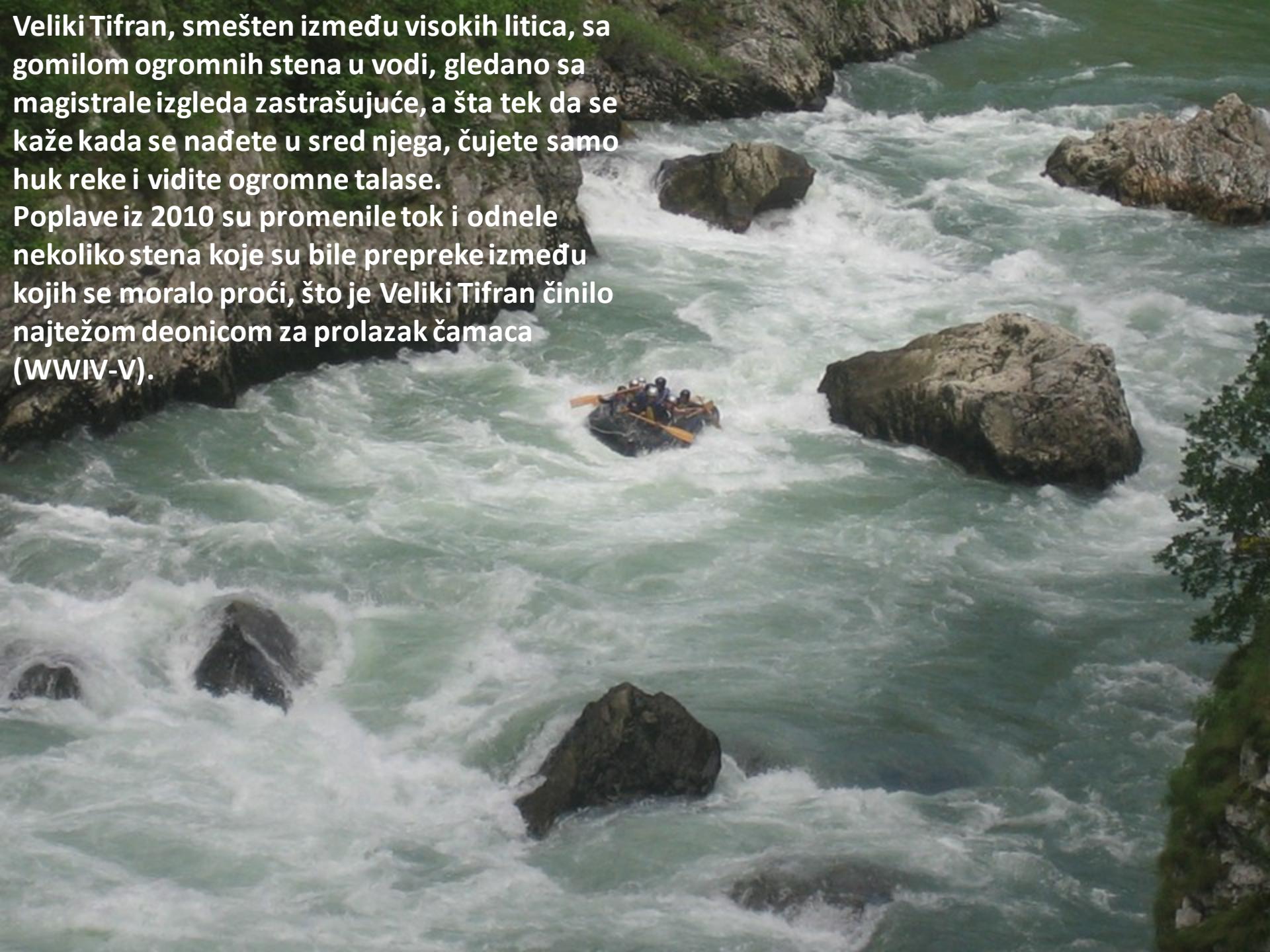

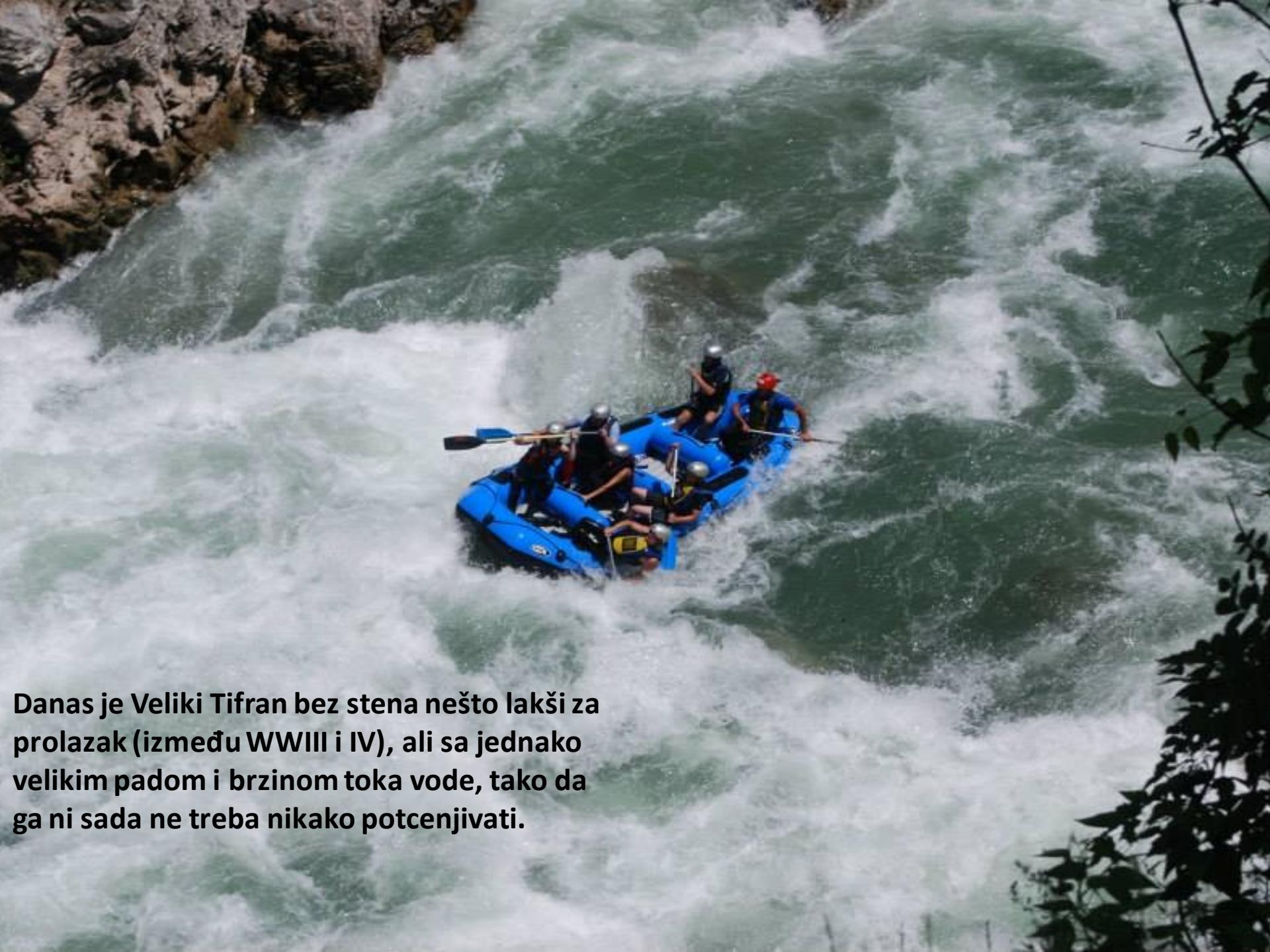
Tifran (Tivran) je brdo koje se prostire duž desne obale Lima. Lim se ovde probio kroz Tivransku (Tifranksu) klisuru dugu nekoliko stotina metara.

Veliki Tifran, smešten između visokih litica, sa gomilom ogromnih stena u vodi, gledano sa magistrale izgleda zastrašujuće, a šta tek da se kaže kada se nađete u sred njega, čujete samo huk reke i vidite ogromne talase.

Poplave iz 2010 su promenile tok i odnele nekoliko stena koje su bile prepreke između kojih se moralo proći, što je Veliki Tifran činilo najtežom deonicom za prolazak čamaca (WWIV-V).

Danas je Veliki Tifran bez stena nešto lakši za prolazak (između WWIII i IV), ali sa jednako velikim padom i brzinom toka vode, tako da ga ni sada ne treba nikako potcenjivati.

Tifran je prirodna atrakcija za sve ljubitelje raftinga i kajaka na divljim vodama.

**Lokalitet Tifran i grad Berane
imaju dobre uslove za razvoj
vrhunskih sportskih
takmičenja i bolji razvoj kajak
i rafting-turizma.**

**Posle Tifrana, Lim mirno teče kroz dolinu
do sela Zatona, odakle malo ubrzava svoj tok.**

Na potezu od Zatona do Bijelog Polja ima veliki broj bukova klase II-III, od kojih je najpoznatiji onaj ispod mosta na Ribarevini, gde se održavaju državna prvenstva Crne Gore u kajaku na divljim vodama.

Lim protiče kroz Bijelo Polje...

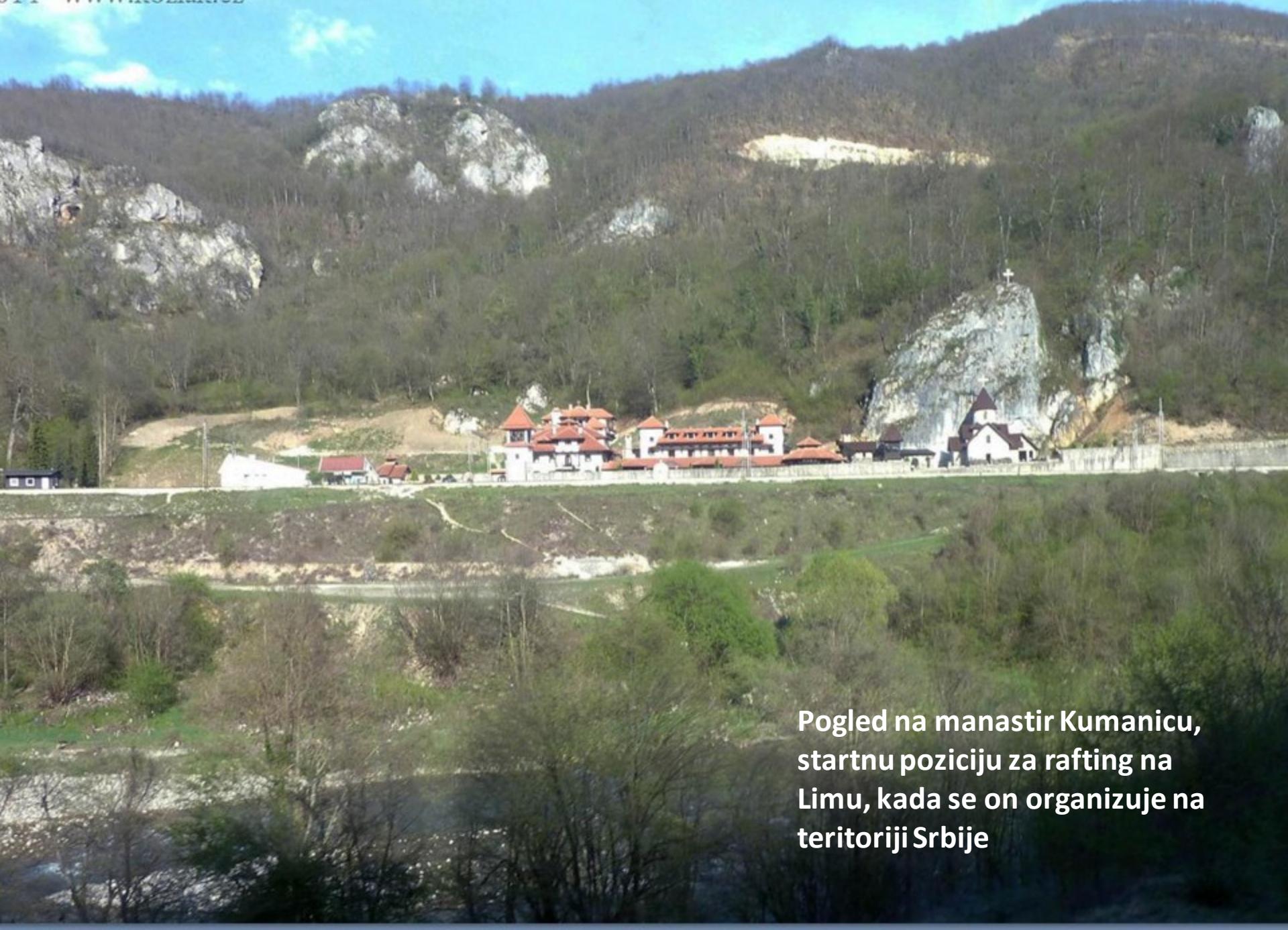

**Na 12 km nizvodno od Bijelog Polja, na ušću
Bistrice u Lim se nalazi kamp gde se završava
2. i počinje 3. etapa Limske regate.**

**Na Limu se tradičionalno održava
Bogojavljenska regata, sa startom u
Bijelom Polju i ciljem kod manastira
Kumanice**

Pogled na manastir Kumanicu,
startnu poziciju za rafting na
Limu, kada se on organizuje na
teritoriji Srbije

A photograph showing two blue rafting boats navigating through turbulent, white-water rapids of a river. The water is dark green and foaming. The banks of the river are rocky and covered with dense green trees. In the top center, another smaller boat is visible on the river. The scene captures the thrill and challenge of river rafting.

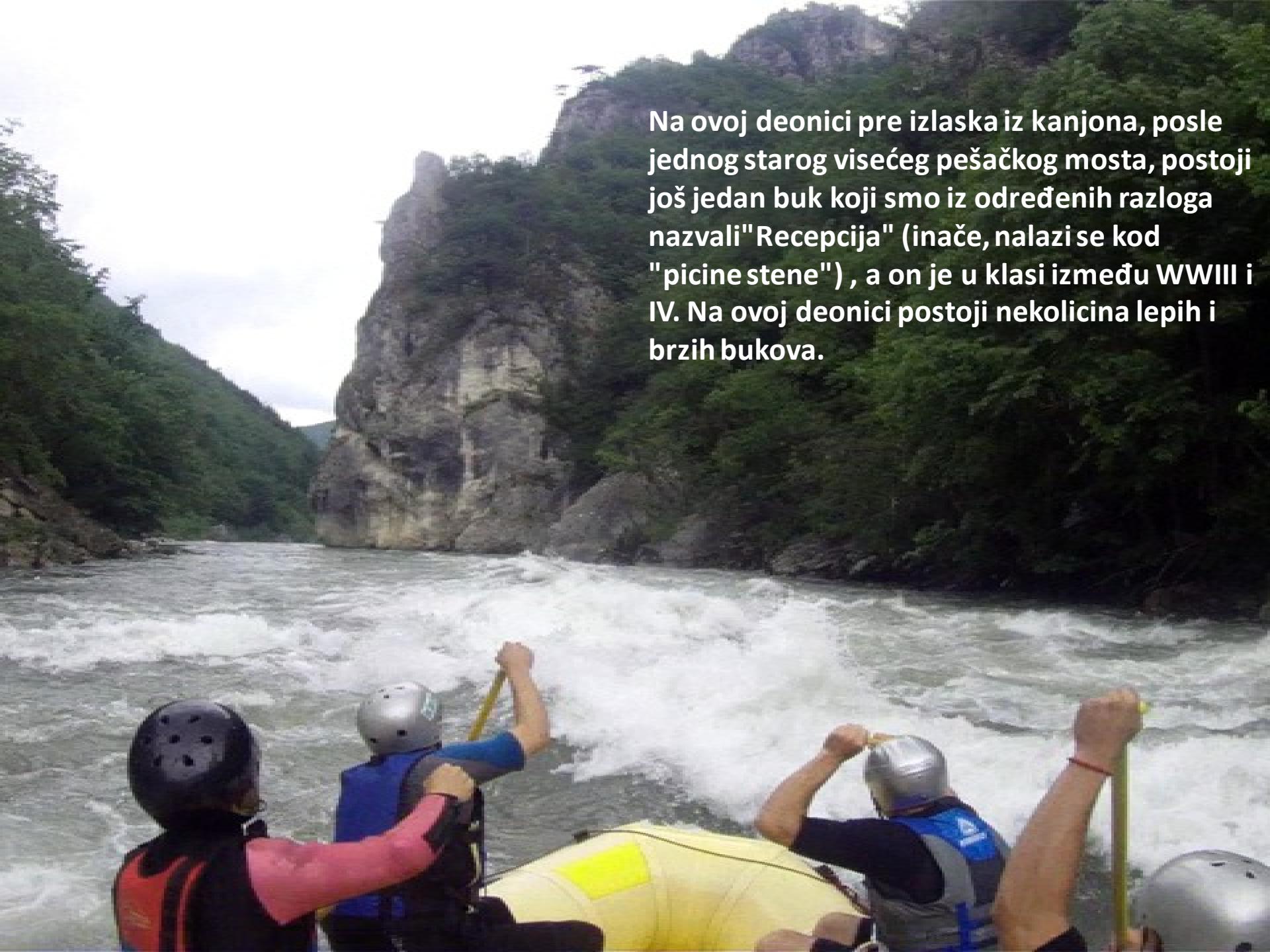
**Od manastira Kumanice Lim teče kao granična
reka, desna obala je u Srbiji, leva je u Crnoj Gori, a
od Gostuna Lim je sa obe strane u Srbiji**

Posle mosta se nailazi na Kumanički buk klase WWIII. Zbog visine kaskade koju treba proći, ovaj buk je izraženiji na nižem vodostaju.

A scenic view of the Lim River flowing through a deep, rocky canyon. Two yellow and black rafts are visible on the water. The raft on the left is further upstream, while the raft on the right is closer to the viewer, navigating through white-water rapids. The surrounding cliffs are made of layered rock, with patches of green vegetation at the top.

**Posle Kumanice, Lim nas vodi kroz prelepi
kanjon, paralelno sa magistralom i prugom
Beograd-Bar.**

Na ovoj deonici pre izlaska iz kanjona, posle jednog starog visećeg pešačkog mosta, postoji još jedan buk koji smo iz određenih razloga nazvali "Recepcija" (inače, nalazi se kod "picine stene"), a on je u klasi između WWIII i IV. Na ovoj deonici postoji nekolicina lepih i brzih bukova.

A photograph showing two individuals wearing helmets and life jackets, paddling a yellow kayak through turbulent, white-water rapids. They are positioned in the center of the frame, facing away from the camera towards the right. The background features towering, steep rock walls covered in lush green vegetation under a bright, overcast sky.

Pogled iz kanjona Lima...

U Brodarevu Lim malo usporava i širi se, a zatim ponovo ulazi u kanjon gde postoje još tri velika i veoma zanimljiva buka od kojih su najznačajniji Strugovi na kojima su se održavala državna prvenstva u raftingu.

Lepa mesta na Limu su plaže Lučice i Petrovac
koje se nalaze na oko 15 km užvodno
od Prijepolja.

05.07.2014 17:19

**Lim je na potezu od manastira Kumane do Šapca, a njegov
plaža vrlo atraktivan, jer prolazi kroz dva
kanjona, plovan je za raft-čamce tokom cele
godine, i uz malo organizacije, bio bi izuzetno
posećena i atraktivna turistička destinacija.**

Prijepolje je bilo domaćin Euro Kupa u raftingu 2007, 2008 i 2009 godine.

**Učestvovao je veliki broj timova iz
Srbije i inostranstva**

Rafting Klub Lim Lučice je
bio jedan od organizatora
ovih takmičenja

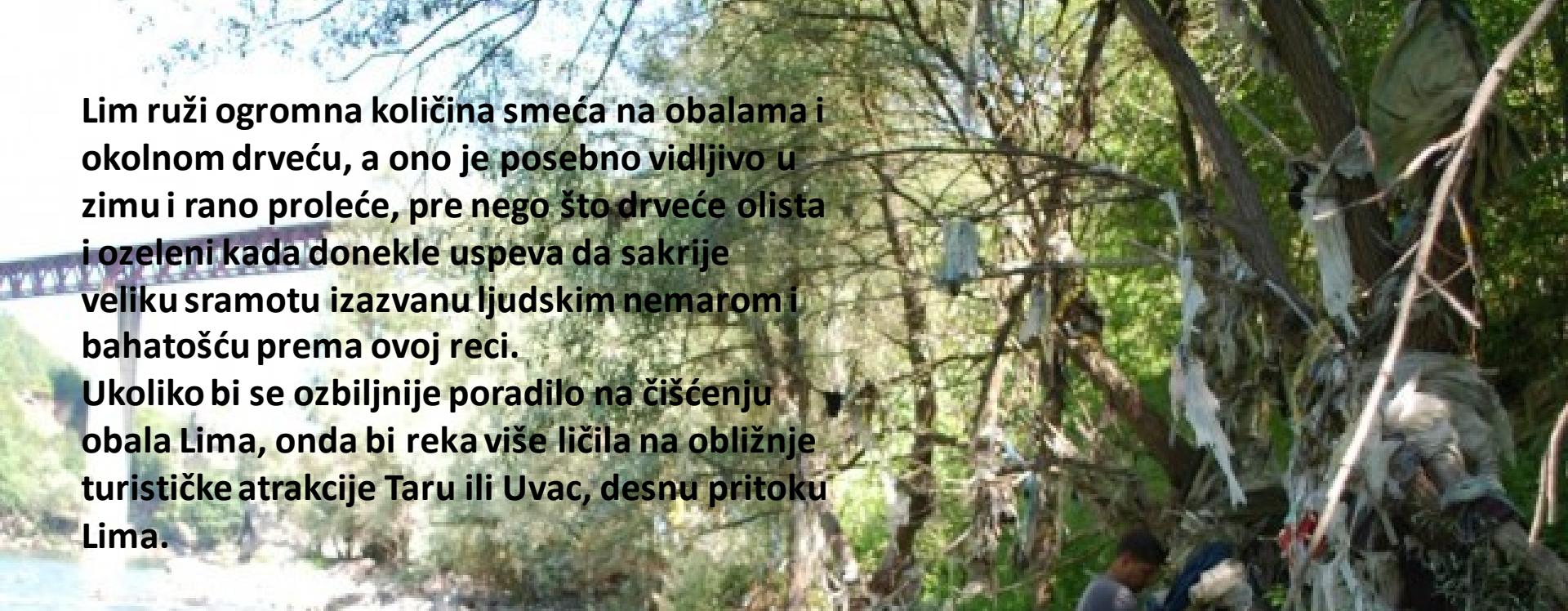

Prijepolje je i ciljna tačka Limske
regate, regate kojom se za 3 dana
pređe preko 100 kilometara u raft
čamcima.

Prijepolje se nalazi na ušću reke Mileševke u Lim

Lim ruži ogromna količina smeća na obalama i okolnom drveću, a ono je posebno vidljivo u zimu i rano proleće, pre nego što drveće olista i ozeleni kada donekle uspeva da sakrije veliku sramotu izazvanu ljudskim nemarom i bahatošću prema ovoj reci.

Ukoliko bi se ozbiljnije poradilo na čišćenju obala Lima, onda bi reka više ličila na obližnje turističke atrakcije Taru ili Uvac, desnog pritoka Lima.

Više ekoloških udruženja i sportskih klubova aktivno rade na očuvanju reke Lima, čišćenju i uređivanju obala, borbi protiv nelegalne gradnje...jedno od takvih udruženja je i Euromost

**Dalje prema Priboru, izgradnjom HE Potpeć
formirano je akumulaciono Potpećko jezero.**

**Potpećko jezero ima odličan
potencijal za razvoj nautičkog
turizma, lako je dostupno blizu
glavnih saobraćajnih pravaca.**

An aerial photograph of a large body of water, likely a lake or reservoir, which is severely polluted. The surface is covered in a thick layer of trash, including plastic bottles, bags, and other debris, in various colors of brown, black, and white. In the background, a concrete dam structure with several vertical pipes is visible, along with a long bridge spanning across the water. The surrounding landscape consists of hills and mountains covered in dense forests with autumn-colored foliage.

**Nažalost zbog nemara ljudi i velikog broja
divljih deponija, jezero je često puno smeća**

Priroda se ne predaje u borbi
protiv ljudskog nemara, pa
ipak uspeva da sakrije njegove
tragove

08/06/2014

Ukoliko se izgrade planske deponije i reši problem smeća, Lim će biti mnogo lepši i atraktivniji za sve posetioce.

Nizvodno od brane Potpeć, nalazi se grad Priboj.

Priboj je jedan od novih centara raftinga u Srbiji.
Za to su najzaslužniji ljudi iz lokalnog rafting
kluba Eko-Lim...

Nove generacije mlađih ljudi u sve većem broju svakodnevno treniraju ovaj plemeniti i odvažni sport

U drugoj polovini avgusta se tradicionalno održava manifestacija Limski biatlon, u organizaciji lokalnih turističkih organizacija i klubova. Start te manifestacije je u Priboru.

Nakon fatalnih propusta is 2010, Opština Priboj je angažovala profesionalno obezbeđenje regate, uvedeno je obavezno nošenje propisane sigurnosne opreme za rafting, propisan broj ljudi na čamcu, propisno ponašanje učesnika regate, red pri prolasku kroz opasne bukove

Nizvodno od Pribroja se nalazi nekoliko manjih
i srednjih bukova težine WWII-III

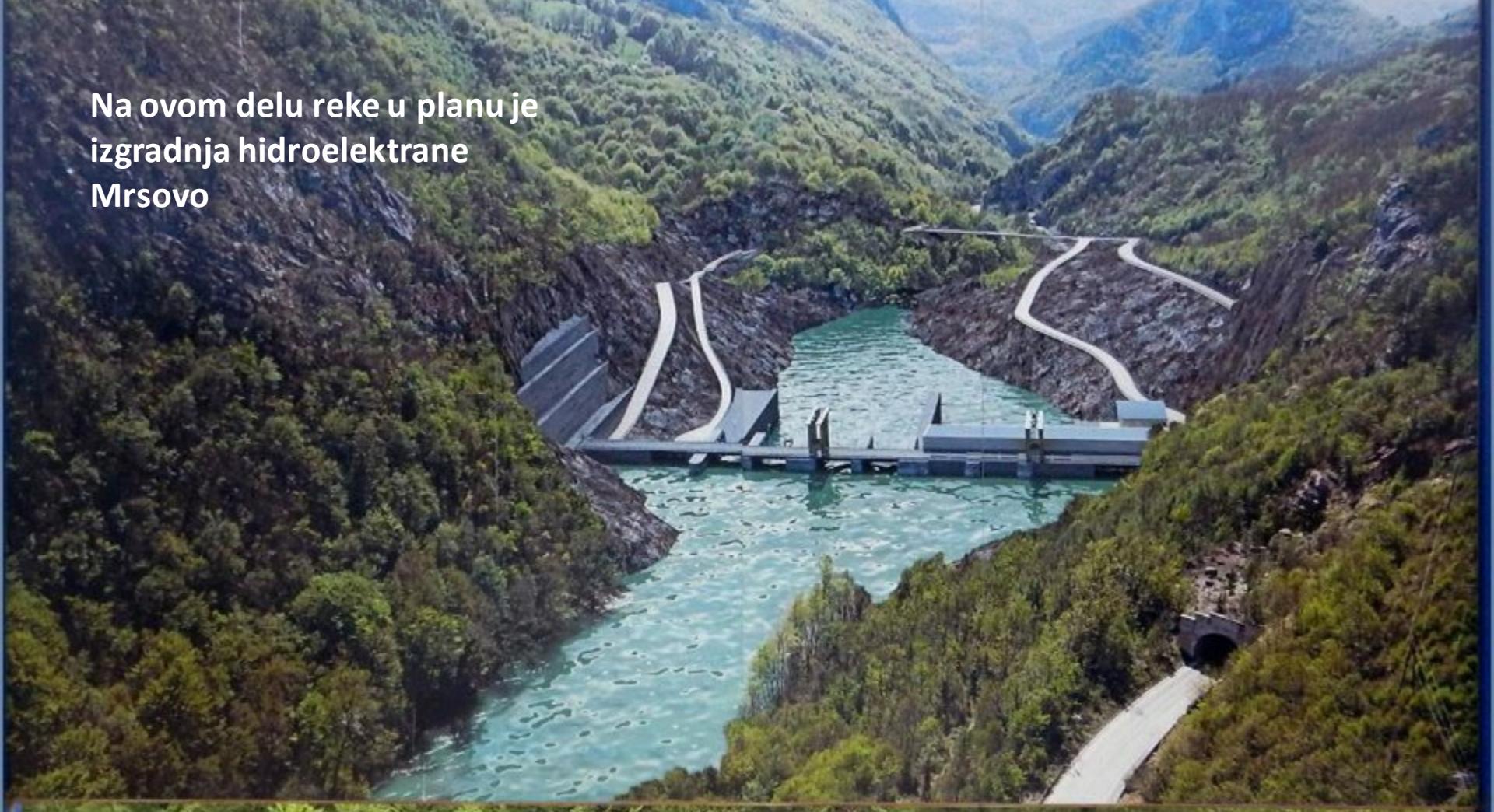
Na Limu se nalazi varošica Rudo i lokalna plaža. Rudo je mesto za odmor za učesnike Limskog biatlona

**Nakon odmora u Rudom,
učesnici biatlona nastavljaju
svoj spust niz Lim**

Na ovom delu reke u planu je
izgradnja hidroelektrane
Mrsovo

OBJEKAT: IZGRADNJA MOSTA PREKO RIJEKE LIM,
ZA POTREBE IZGRADNJE "HE MRSIVO"

BROJ RJEŠENJA: 15.03-360-88/15 | OD 13.07.2015.

INVESTITOR: "COMSAR ENERGY HIDRO" D.O.O. BANJA LUKA

PROJEKTANT: "INKOPROM" D.O.O. BANJA LUKA

IZVODAČ: "TEREX INŽENIERING" D.O.O. BIJELJINA

Ispod Mrsova počinje kanjon i bukovi Valine

Valine spadaju među teže i opasnije bukove na Limu.

**Njihova težina varira između WWIII i WWIV
zavisno od vodostaja, odnosno da li je
puštena voda iz HE Potpeć.**

U susret Valinama...

Limski Biatlon je jedna od najbolje organizovanih rafting regata, najviše zahvaljujući profesionalizmu ljudi iz RK Eko Lim iz Priboja koji poslednjih godina obezbeđuju ovu regatu

Ispod Valina, po akumulacionom jezeru formiranom izgradnjom HE Višegrad, kanjonima Lima i Drine plovi Vodení Ćiro, lokalna turistička atrakcija.

**Lim se u Drinu uliva u blizini sela Međeđe na
nadmorskoj visini od 300 m.**

Niti se to može rečima
opisati, niti se osećaj može
preneti na fotografiju, ali je
rafting na Limu stvarno nešto
posebno.

Ako jednom odete na Lim
uvek ćete mu se vraćati!!!

Vidimo se na Limu !

Dušan Jokić – SU Tifran
Branislav Divac – RK Lim Lučice
Dejan Puzović – RK Eko Lim
Uroš Puzović – RK Eko Lim
Almer Mekić – NO Euromost
Aleksandar Marković – NO Euromost